

OKRESNÁ PROKURATÚRA BRATISLAVA I
Kvetná 13, 820 05 Bratislava 2

Číslo: 3 Pv 130/17/1101-2
EEČ: 2-8-31-2017

Bratislava I 30.03.2017

U Z N E S E N I E

Trestná vec: obv. **XXXXX**
Trestný čin: prečin: ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 2
Trestného zákona
Rozhodol: prokurátor Okresnej prokuratúry Bratislava I

Podľa § 214 odsek 1 Trestného poriadku **postupujem** vec trestného stíhania obvineného:

XXXXX

dátum narodenia: XXXXX
miesto narodenia: XXXXX
trvalé bydlisko: XXXXX XXXXX, Slovensko
povolanie: taxikár
väzba: nie

ktorý je trestne stíhaný pre trestný čin:

- prečin: ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 odsek 2 Trestného zákona

štádium: dokonaný trestný čin

forma trestnej súčinnosti: jeden páchatel' vo veci

na tom skutkovom základe, že:

dňa 15.03.2017 v čase o 21,42 h v Bratislave na Námestí SNP viedol motorové vozidlo značky Volkswagen Polo, červená metalíza, evidenčné číslo: XXXXX, kde bol zastavený a kontrolovaný hliadkou Policajného zboru z dôvodu porušenia všeobecných povinností účastníka cestnej premávky podľa § 3 ods. 2 písm. b) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke, teda neuposlúchnutím pokynu vyplývajúceho z dopravnej značky Zákaz zastavenie, pričom počas kontroly sa správal nervózne, neprirodzene, mal rozšírené zreničky, triasol sa a javil známky požitia návykových látok, následne bol vodič poučený o tom, že bude podrobený dychovej skúške prístrojom AlcoQuant 6020 plus, výrobné číslo: A409698, za účelom zistenia, či nie je ovplyvnený návykovou látkou, čo vykonal s negatívnym výsledkom, avšak následne hliadke Policajného zboru uviedol, že užíva marihuanu a príležitostne pervitín, na čo bol obvinený vyzvaný, či je ochotný podrobiť sa lekárskeму vyšetreniu na zistenie omamných a psychotropných látok v tele; z tohto

dôvodu sa hliadka s obvineným následne presunula do Nemocnice sv. Michala na Cintorínsku ulicu v Bratislave, kde bol obvinený opakovane poučený v prítomnosti lekárky XXXXX, kde obvinený lekárske vyšetrenie opätovne odmietol

Okresnému dopravnému inšpektorátu Okresného riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave I

na prejednanie priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov

Odôvodnenie:

Uznesením povereného príslušníka Obvodného oddelenia Policajného zboru Bratislava Staré Mesto – stred pod ČVS: ORP-320/SMS-B1-2017 zo dňa 16.03.2017 bolo podľa § 199 ods. 1 Tr. por. začaté trestné stíhanie vykonaním neodkladného (zaisťovacieho) úkonu, a to obmedzením osobnej slobody XXXXX, a súčasne bolo podľa § 206 ods. 2 Tr. por. menovanému vznesené obvinenie pre prečin ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 298 ods. 2 Tr. zák. na tom skutkovom základe, ako je uvedené v predmetnom rozhodnutí.

Spáchanie skutku, pre ktorý je obvinený XXXXX trestne stíhaný, je preukázaný výsluchom samotného obvineného, ale aj svedka XXXXX, ktorí v podstatných rysoch zhodne opísali priebeh relevantných skutkových okolností tak, ako sú uvedené vo výrokovvej časti predmetného rozhodnutia. Zo záznamu o vykonanej dychovej skúške na zistenie prítomnosti etanolu v dychu, vykonanej prístrojom AlcoQuant 6020 plus so sériovým číslom: A409698, je zrejmé, že osobe XXXXX bola dňa 15.03.2017 v čase o 21.45 h nameraná hodnota 0,00 mg/l etanolu na liter vydychovaného vzduchu (číslo merania 2109). Zo žiadosti Pohotovostnej motorizovanej jednotky Krajského riaditeľstva Policajného zboru v Bratislave zo dňa 15.03.2017 vyplýva, že žiadali lekára Ústavnej pohotovostnej služby Nemocnice svätého Michala o vykonanie lekárskeho toxikologického vyšetrenia moču a krvi osoby XXXXX XXXXX. Z poučenia osoby XXXXX zo dňa 15.03.2017 vyplýva, že menovaný bol náležite poučený o právnych následkoch spojených s odmietnutím sa podrobiť vyšetreniu na zistenie návykovej látky. Z lekárskej správy lekárky Ústavnej pohotovostnej služby Nemocnice svätého Michala zo dňa 15.03.2017, je zrejmé že menovaný sa odmietol podrobiť vyšetreniu na zistenie prítomnosti návykovej látky odberom moču alebo krvi.

* * *

Podľa § 2 ods. 1 Tr. por. *nikto nemôže byť stíhaný ako obvinený inak než zo zákonných dôvodov a spôsobom, ktorý ustanovuje tento zákon.*

Podľa § 2 ods. 10 Tr. por. *orgány činné v trestnom konaní postupujú tak, aby bol zistený skutkový stav vecí, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, a to v rozsahu nevyhnutnom na ich rozhodnutie. Dôkazy obstarávajú z úradnej povinnosti. Právo obstarávať dôkazy majú aj strany. Orgány činné v trestnom konaní s rovnakou starostlivosťou objasňujú okolnosti svedčiace proti obvinenému, ako aj okolnosti, ktoré svedčia v jeho prospech, a v oboch smeroch vykonávajú dôkazy tak, aby*

umožnili súdu spravodlivé rozhodnutie.

Podľa § 2 ods. 12 Tr. por. orgány činné v trestnom konaní a súd hodnotia dôkazy získané zákonným spôsobom podľa svojho vnútorného presvedčenia založeného na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne nezávisle od toho, či ich obstaral súd, orgány činné v trestnom konaní alebo niektorá zo strán.

Podľa § 214 ods. 1 Tr. por. prokurátor alebo policajt postúpi vec inému orgánu, ak výsledky vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania preukazujú, že nejde o trestný čin, ale ide o skutok, ktorý by mohol byť priestupkom alebo iným správnym deliktom alebo by mohol byť prejednaný v disciplinárnom konaní.

Podľa § 8 Tr. zák. trestný čin je protiprávny čin, ktorého znaky sú uvedené v tomto zákone, ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 10 ods. 1 Tr. zák. prečin je a) trestný čin spáchaný z nedbanlivosti alebo b) úmyselný trestný čin, za ktorý tento zákon v osobitnej časti ustanovuje trest odňatia slobody s hornou hranicou trestnej sadzby neprevyšujúcou päť rokov.

Podľa § 10 ods. 2 Tr. zák. nejde o prečin, ak vzhľadom na spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, mieru zavinenia a pohnútku páchatel'a je jeho závažnosť nepatrná.

Podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. kto vykonáva v stave vylučujúcom spôsobilosť, ktorý si privodil vplyvom návykovej látky, zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, potrestá sa odňatím slobody až na jeden rok.

Podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. rovnako ako v odseku 1 sa potrestá, kto sa pri výkone zamestnania alebo inej činnosti uvedenej v odseku 1 odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie návykovej látky, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou alebo orientačným testovacím prístrojom, alebo sa odmietne podrobiť lekárskemu vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu, či nie je ovplyvnený návykovou látkou, hoci by to pri vyšetrení nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie.

Podľa § 4 ods. 2 písm. d) zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o cestnej premávke“) vodič nesmie viesť vozidlo v takom čase po požití alkoholu alebo inej návykovej látky, keď sa alkohol alebo iná návyková látka ešte môžu nachádzať v jeho organizme; toto neplatí pre cyklistu jazdiaceho v zastavanom území obce 9a) a pre cyklistu jazdiaceho po cestičke pre cyklistov, ak množstvo alkoholu v jeho organizme nepresiahne hodnotu 0,24 miligramu etanolu na liter vydýchnutého vzduchu pri vyšetrení dychovou skúškou prístrojom alebo 0,5 gramu etanolu na kilogram hmotnosti vyšetrovanej osoby pri lekárskom vyšetrení zo vzorky krvi plynovou chromatografiou.

Podľa § 22 ods. 1 písm. a) zákona č. 372/1990 Zb. o priestupkov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o priestupkoch“) priestupku proti bezpečnosti

a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto ako vodič vozidla sa odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie požitia alkoholu alebo inej návykovej látky spôsobom ustanoveným osobitným predpisom, hoci by také vyšetrenie nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie.

Podľa § 22 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto vedie motorové vozidlo v stave vylučujúcom spôsobilosť viesť motorové vozidlo, ktorý si privodil požitím alkoholu.

Podľa § 22 ods. 1 písm. e) zákona o priestupkoch priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto ako vodič počas vedenia vozidla požíje alkohol alebo vedie vozidlo v takom čase po jeho požití, keď sa na základe vykonaného vyšetrenia podľa osobitného predpisu 3a) alkohol ešte nachádza v jeho organizme, okrem cyklistu jazdiaceho v zastavanom území obce 3bc) a cyklistu jazdiaceho po cestičke pre cyklistov, ak množstvo alkoholu v jeho organizme nepresiahne hodnotu 0,24 miligramu etanolu na liter vydýchnutého vzduchu pri vyšetrení dychovou skúškou prístrojom alebo 0,5 gramu etanolu na kilogram hmotnosti vyšetrovanej osoby pri lekárskom vyšetrení zo vzorky krvi plynovou chromatografiou.

Podľa § 22 ods. 1 písm. f) zákona o priestupkoch priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky sa dopustí ten, kto ako vodič počas vedenia vozidla požíje inú návykovú látku alebo vedie vozidlo v takom čase po jej požití, keď sa na základe vykonaného vyšetrenia podľa osobitného predpisu 3a) návyková látka ešte nachádza v jeho organizme.

* * *

Z dikcie ustanovenia § 8 Tr. zák. je zjavné, že o trestný čin ide len v prípade, ak je naplnený znak protiprávnosti a súčasne ďalšie znaky, ktorú sú uvedené v tomto zákone, t. j. znaky konkrétnej skutkovej podstaty daného trestného činu.

Pojmom znaky uvedené v Trestnom zákone sa rozumejú znaky objektívnej a subjektívnej povahy, ktoré musia byť naplnené, a to objekt (chránený záujem), objektívna stránka (konanie, následok a príčinná súvislosť a medzi nimi), subjekt (páchateľ) a subjektívna stránka (zavinenie).

Vzhľadom na existujúcu bipartíciu trestných činov je potrebné v prípade prečinov, ako jedného z druhu trestných činov (viď § 9 Tr. zák.), dôsledne skúmať a posudzovať pri formálnom chápaní trestných činov v ustanovení § 10 ods. 2 Tr. zák. zakotvenú a vymedzenú výnimku (tzv. materiálny korektív), ako korekciu prílišnej tvrdosti uvedeného formálneho prístupu posudzovania trestnosti činu.

Určujúcim hľadiskom tzv. materiálneho korektívu pre posúdenie trestnosti prečinu je jeho závažnosť. Posúdenie závažnosti prečinu, ako merateľného kritéria materiálneho znaku (korektívu), je vymedzené súborom skutočností, ktoré musia byť v každom jednotlivom prípade posudzované a hodnotené ako jeden celok, pričom ich pomer a vzájomný vzťah medzi nimi môže byť rôzny. Určujúcimi znakmi materiálneho korektívu sú spôsob vykonania činu a jeho následok, okolnosti, za

ktorých bol čin spáchaný, miera zavinenia páchatela a pohnútká páchatela. V prípade, že miera závažnosti činu nepresiahne stupeň nepatrnosti, nejde o prečin (trestný čin). Pre trestnosť prečinu sa vyžaduje miera závažnosti vyššia, ako nepatrná.

V prípade trestného činu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. možno konštatovať, vzhľadom na formu zavinenia a výšku trestu odňatia slobody, ktorú za uvedené trestné činy ustanovuje Trestný zákon v osobitnej časti, že ide o prečin [§ 10 ods. 1 písm. b) Tr. zák.].

Z hľadiska naplnenia objektívnej stránky, ako zákonného znaku skutkovej podstaty trestného činu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. sa vyžaduje konanie páchatela, ktorým sa tento pri výkone zamestnania alebo inej činnosti, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku, odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie návykovej látky, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou alebo orientačným testovacím prístrojom, alebo sa odmietne podrobiť lekárskeho vyšetreniu odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu, či nie je ovplyvnený návykovou látkou, hoci by to pri vyšetrení nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie.

Z hľadiska naplnenia objektívnej stránky skutkovej podstaty priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch sa vyžaduje konanie páchatela, ktorým sa tento ako vodič vozidla odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie požitia alkoholu alebo inej návykovej látky spôsobom ustanoveným osobitným predpisom, hoci by také vyšetrenie nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie.

Porovnaním skutkovej podstaty prečinu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky § 289 ods. 2 Tr. zák. so skutkovou podstatou korešpondujúceho priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch je zrejmé, že predmetné ustanovenia sú z obsahového hľadiska v základnej rovine takmer totožné, teda obidve sankcionujú protiprávne konanie osoby vodiča, ktorý vedie motorové vozidlo a **v zmysle Trestného zákona sa odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie návykovej látky**, ktoré sa vykonáva dychovou skúškou alebo orientačným testovacím prístrojom, alebo **sa odmietne podrobiť lekárskeho vyšetreniu** odberom a vyšetrením krvi alebo iného biologického materiálu, **či nie je ovplyvnený návykovou látkou**, hoci by to pri vyšetrení nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie, a **v zmysle zákona o priestupkoch sa odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie požitia alkoholu alebo inej návykovej látky** spôsobom ustanoveným osobitným predpisom, hoci by také vyšetrenie nebolo spojené s nebezpečenstvom pre jeho zdravie.

Kľúčový rozdiel medzi uvedenými skutkovými podstatami protiprávneho konania páchatela, ktoré spočíva v odmietnutí predmetného vyšetrenia, **spočíva v účele, ku ktorému dané vyšetrenie smeruje.**

V prípade skutkovej podstaty priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch je účelom predmetného vyšetrenia zistiť, či vodič motorového vozidla požil alkohol alebo inú návykovú látku. V danom prípade teda samotný stupeň ovplyvnenia vodiča požitím alkoholu *ipso facto* nie je rozhodujúci, nakoľko v zmysle §

4 ods. 2 písm. d) veta pred bodkočiarkou zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke vodič nesmie viesť vozidlo v takom čase po požití alkoholu alebo inej návykovej látky, keď sa alkohol alebo iná návyková látka ešte môžu nachádzať v jeho organizme.

Naproti tomu v prípade skutkovej podstaty prečinu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. je účelom daného vyšetrenia práve snaha zistiť, či vodič motorového vozidla (resp. osoba vykonávajúca zamestnanie alebo inú činnosť uvedenú v § 289 ods. 1 Tr. zák.) je alebo nie je alkoholom alebo návykovou látkou ovplyvnený.

Miera ovplyvnenia vodiča motorového vozidla je teda právne relevantná až z hľadiska posúdenia okolností naplnenia znakov priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch, ako aj z hľadiska naplnenia znakov prečinu skutkovej podstaty prečinu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák.

Z uvedeného preto možno vyvodiť nasledujúce závery. Osoba, ktorá sa odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie návykovej látky (alkohol a iné návykové látky), pričom v skutočnosti (objektívne) návykovú látku nepožila, sa nemôže dopustiť prečinu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák., a to práve vzhľadom na absenciu objektívnej stránky predmetnej skutkovej podstaty daného trestného činu. Takéto konanie však je spôsobilé (aj v prípade nedbanlivostného konania) naplniť znaky priestupku podľa § 22 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch. Pritom treba zdôrazniť, že už samotné požitie návykovej látky (bez ohľadu na to, či po jej požití resp. inej aplikácii dôjde k ovplyvneniu vodiča motorového vozidla) je konaním právne reprobovaným v zmysle § 4 ods. 2 písm. d) veta pred bodkočiarkou zákona č. 8/2009 Z.z. o cestnej premávke a súčasne je priestupkom proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. e) resp. písm. f) zákona o priestupkoch.

V prípade, ak osoba, ktorá sa odmietla podrobiť vyšetreniu na zistenie návykovej látky, túto návykovú látku aj skutočne (objektívne) požila resp. inak aplikovala do svojho organizmu, môže sa dopustiť buď priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch alebo prečinu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák., a to v závislosti od konkrétny okolností posudzovanej veci.

Určenie hranice, kedy takéto konanie vykazuje znaky skutkovej podstaty trestného činu alebo znaky priestupku je potrebné určovať v kontexte ustanovenia § 10 ods. 2 Tr. zák., ktoré taxatívnym spôsobom vymedzuje určujúce kritéria (tzv. materiálny korektív), ktorých posúdenie a hodnotenie je pre zodpovedanie danej právnej otázky kľúčové. Uvedenými kritériami sú **spôsob vykonania činu a jeho následky, okolnosti, za ktorých bol čin spáchaný, miera zavinenia a pohnútka páchatel'a**. Jednotlivé kritéria je pritom potrebné posudzovať ako jeden celok, hoci ich vzájomný pomer a ich vzájomný vzťah medzi nimi môže byť rôzny.

V predmetnej trestnej veci bolo preukázané, že zo strany obvineného Jána Ondrejoviča došlo *crimine temporis* k odmietnutiu podrobiť sa vyšetreniu na zistenie návykovej látky. Túto skutočnosť potvrdil samotný obvinený, a rovnako tak vyplýva aj zo zápisnice o výsluchu svedka XXXXX, a tiež z listinných dôkazov zabezpečených vo vyšetrovacom spise. Dôvodom, pre ktorý sa obvinený odmietol

podrobiť predmetnému vyšetreniu bolo, že dňa 15.03.2017 užil marihuanu, pričom si raz potiahol z cigarety, tzv. jointa, a preto mal z vyšetrenia strach, lebo užitie marihuany by sa pri vyšetrení krvi zistilo. Svoju únavu a „sklenené oči“ vysvetlil tým, že mu zomrel starý otec, ktorý mal dňa 15.03.2017 pohreb, a preto bol smutný a deprimovaný.

XXXXX, ktorý ako príslušník Policajného zboru zastavil osobné motorové vozidlo a kontroloval osobu vodiča XXXXX, pri svojom výsluchu dňa 16.03.2017 uviedol, že XXXXX počas kontroly javil známky požitia návykových látok, nakoľko tento bol nervózny, správal sa rozpačito a mal rozšírené zreničky. Na základe uvedených skutočností bola u vodiča vykonaná dychová skúška s negatívnym výsledkom a následne bol vyzvaný, či je ochotný ísť na toxikologické vyšetrenie, ktorému sa následne pred službukonajúcim lekárom odmietol podrobiť.

Samotné odmietnutie podrobiť sa vyšetreniu na zistenie návykovej látky, bez skúmania a poznania ďalších relevantných okolností a súvislostí, nie je možné a priori považovať za takú okolnosť, ktorá je ipso facto okolnosťou spôsobilou naplniť objektívnu stránku predmetnej skutkovej podstaty daného trestného činu.

V uvedenej súvislosti je potrebné tiež zdôrazniť, že z predmetnej lekárskej správy zo dňa 15.03.2017, okrem strohého konštatovania, že menovaný sa odmietol podrobiť odberu moču a krvi za účelom vyšetrenia na zistenie návykovej látky, nie je zrejmé, či službukonajúci lekár, vzhľadom na to, že predvedená osoba odmietla takéto lekárske vyšetrenie, vykonal vyšetrenie na prítomnosť omamných látok alebo psychotropných látok orientačným psychomotorickým vyšetrením. Bez takéhoto postupu zo strany lekára nie je možné, len na základe opisu správania sa obvineného zo strany zasahujúceho policajta, konštatovať v právne relevantnej rovine mieru ovplyvnenia návykovou látkou, a vyvodzovať z tejto okolnosti ďalšie skutočnosti, ktoré sú pre posúdenie predmetnej veci z trestno-právneho hľadiska relevantné.

Z hľadiska určenia hranice, kedy protiprávne konanie páchatel'a spočívajúce v odmietnutí podrobiť sa vyšetreniu na zistenie návykovej látky dosahuje len úroveň priestupku, a kedy už dosiahlo z hľadiska jeho závažnosti hranicu trestného činu, je potrebné dôsledne posudzovať a hodnotiť v kontexte naznačených určujúcich kritérií tzv. materiálneho korektívu. Pre vyriešenie uvedenej právnej otázky preto nepostačuje len preukázanie samotnej skutočnosti, že páchatel' sa odmietol podrobiť predmetnému vyšetreniu. Takýto postup je možné *prima facie* označiť za vyvodzovanie tzv. objektívnej zodpovednosti, ktorý je však k hľadiska trestnoprávnej teórie, založenej na individuálnej zodpovednosti páchatel'a trestného činu, neprípustný. Existencia a preukázanie tejto skutočnosti (odmietnutie vyšetrenia na zistenie návykovej látky) má totiž svoju právnu relevanciu tak vo vzťahu k priestupku, ako i k trestnému činu ohrozenia pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. Je preto nevyhnutne potrebné skúmať, posudzovať a vyhodnocovať aj ďalšie okolnosti určujúce mieru závažnosti daného protiprávneho konania páchatel'a.

V prípade rozlíšenia a právneho posúdenia konania páchatel'a (t. j. objektívnej stránky), ktorý vedie motorové vozidlo v stave vylučujúcom spôsobilosť, určila súdna prax svojou ustálenou rozhodovacou činnosťou, na základe akceptovania

medicínskeho hľadiska, hranicu hladiny alkoholu v krvi vodiča na úrovni jedného promile (t. j. 0,4762 mg/l etanolu vo vzduchu), ako kritický bod, ktorý práve z hľadiska závažnosti takéhoto konania, v kontexte miery ovplyvnenia spôsobilosti vodiča motorového vozidla (stav vylučujúci spôsobilosť), dosahuje hranicu trestného činu (pozri R 12/1985), a to práve v komparácii so zodpovedajúcim priestupkom podľa § 22 ods. 1 písm. d) zákona o priestupkoch.

Obdobne aj v prípade posúdenia konania páchatel'a, ktorý sa odmietne podrobiť vyšetreniu na zistenie prítomnosti návykovej látky, je potrebné z hľadiska miery jeho závažnosti posudzovať nielen samotnú skutočnosť, že sa tento odmietol vyšetreniu podrobiť, ale aj ďalšie okolnosti, určujúce mieru závažnosti, kde aj **stupeň resp. miera ovplyvnenia spôsobilosti vykonávať danú činnosť, je podstatná a určujúca, samozrejme v kontexte ďalších okolností, pre správne právne posúdenie takého konania páchatel'a.**

Účelom skutkovej podstaty prečinu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 1 Tr. zák. je snaha zákonodarcu postihovať tie prípady, kedy **páchatel' v stave vylučujúcom spôsobilosť** vykonáva zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohol ohroziť život alebo zdravie ľudí alebo spôsobiť značnú škodu na majetku. V kontexte uvedeného je možné vyvodiť aj účel nasledujúcej samostatnej základnej skutkovej podstaty prečinu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák., ktorým je snaha kriminalizovať konanie páchatel'a spočívajúce **v odmietnutí podrobiť sa vyšetreniu na zistenie návykovej látky, či nie je ovplyvnený návykovou látkou** pri výkone zamestnania alebo inej činnosti, uvedených v § 289 ods. 1 Tr. zák. Existencia stavu vylučujúceho spôsobilosť vykonávať zamestnanie alebo inú činnosť, pri ktorých by mohlo dôjsť k ohrozeniu života alebo zdravie ľudí alebo k spôsobeniu značnej škody na majetku, sa však v danom prípade nevyžaduje. Napriek tomu **je zistenie a vyriešenie otázky ovplyvnenia návykovou látkou** u osoby páchatel'a tohto protiprávneho konania, spočívajúceho v odmietnutí podrobiť sa vyšetreniu na zistenie návykovej látky, **kľúčovým z hľadiska rozlíšenia trestno-právne relevantného konania podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. od protiprávneho konania vykazujúceho znaky priestupku proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch.**

Z hľadiska existencie subjektívnej stránky skutkovej podstaty prečinu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák., teda z hľadiska preukázania **zavinenia páchatel'a, je potrebné dokazovať jeho úmysel**, či už priamy alebo nepriamy, **že jeho konanie spočívajúce v odmietnutí podrobiť sa danému vyšetreniu smeruje z hľadiska jeho následku k znemožneniu zistenia skutočnosti, či táto osoba je, a aj do akej miery, ovplyvnená návykovou látkou.** Samotná vedomosť páchatel'a o stupni ovplyvnenia návykovou látkou pritom nie je z hľadiska preukázania jeho úmyslu rozhodujúca. Takáto osoba preto môže konať napr. aj v (pozitívnom) skutkovom omyle, že v rozhodujúcom čase je ešte návykovou látkou ovplyvnená. Takúto okolnosť je potrebné v konkrétnom prípade hodnotiť v rámci dokazovania podľa zásad pre posudzovanie skutkového omylu. **V prípade negatívneho skutkového omylu** by prichádzala do úvahy **len zodpovednosť za trestný čin spáchaný z nevedomej nedbanlivosti (čo v danom prípade neprichádza do úvahy, nakoľko ide o úmyselný trestný čin)**, a v prípade **pozitívneho skutkového omylu pri prečine je otázka trestnosti podmienená**

práve závažnosťou činu. Zo zabezpečených dôkazov v priebehu prípravného konania preto musí nevyhnutne vyplývať, v rovine existencie dostatočne odôvodneného záveru, aj tento obligatórny znak predmetnej skutkovej podstaty daného trestného činu (teda aspoň nepriamy úmysel vo forme uzrozumenia, vzťahujúci sa k otázke existencie ovplyvnenia páchatela návykovou látkou).

V danom prípade prosté odmietnutie osoby podrobiť sa vyšetreniu na zistenie návykovej látky z dôvodu, že v daný deň užila marihuanu v rozsahu jedného vdychu z cigarety, bez náležitého preukázania ďalších relevantných skutočností, ktoré by nasvedčovali dôvodnosti záveru, že závažnosť takéhoto konania prevyšuje stupeň nepatrnosti (§ 10 odsek 2 Trestného zákona), v kontexte hore uvedenej vysvetľujúcej argumentácie, nie je možné posudzovať v právne relevantnej rovine ako naplnenie znakov skutkovej podstaty trestného činu ohrozenie pod vplyvom návykovej látky podľa § 289 ods. 2 Tr. zák. Bez zistenia a preukázania ďalších relevantných skutočností preto neprichádza voči obvinenému do úvahy vyvodenie trestnoprávnej zodpovednosti.

V danom štádiu trestného stíhania, vzhľadom na rozsah a obsah doposiaľ vykonaného dokazovania, možno konštatovať, že hoci je zrejmé, že páchatel' v deň, kedy viedol osobné motorové vozidlo a bol zastavený a kontrolovaný hliadkou polície, požil, resp. aplikoval návykovú látku, avšak v priebehu trestného stíhania nebolo vykonaným dokazovaným zisťované to, či v čase vedenia motorového vozidla bol páchatel' návykovou látkou aj skutočne ovplyvnený. Vzhľadom na rozsah a obsah vykonaného dokazovania nie je možné takéto konanie páchatela označiť z formálno-právneho hľadiska za konanie vykazujúce znaky objektívnej stránky skutkovej podstaty daného prečinu. Vzhľadom na relevantné skutkové okolnosti je možné takéto konanie posúdiť len ako priestupok proti bezpečnosti a plynulosti cestnej premávky podľa § 22 ods. 1 písm. a) zákona o priestupkoch.

Vzhľadom na tieto okolnosti bolo potrebné rozhodnúť v zmysle § 214 ods. 1 Tr. por. o postúpení veci orgánu príslušnému na prejednanie priestupku.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustná sťažnosť, ktorú možno podať orgánu, ktorý rozhodnutie vydal, do troch dní od oznámenia uznesenia. Sťažnosť má odkladný účinok. (§ 185 a nasl. Tr. por.)

JUDr. Rastislav Hruška, PhD.
prokurátor